

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

samt inmedlertid närmare underrättelse erhållas af Consistorii Amanuensens och Adjunctens, Herr Olof Lindman, boende på Walgatan hos Herr Ingenieuren Brandt.

På Tre Remare står en nymålade grön Pheon, järn-beslagen, hvarmed följa et par starkt och wäl gjorda selar, jämte kuffe - coffert och wagns-puta, allsamman til salu. Nogaste priset på ofwannämde rese-tyg är 350 Dal. S. m. och så köparen widare häröfver accordera.

På Auktions-Kammaren kommer den 16 dennes genom offentlig aucion at försäljas Ländoriet Qwibergsnäs, och en fjerdedels Skattegård uti Mellby.

Som Matrosen And. Wikstrand, efter den afledna mor, Bagaren Grönbergs Enka i Norrköping, äger rättighet til något arf, om han skall är i lifwet; så gifwes detta wederbörligen i handen, på det antingen han sjelf, eller des mangeligen laglige arfvingar må uti Norrköping allmåla sig.

Hos Herr Johan Petter Berenberg äro flera Citroner til köps.

De som gerna se sine närmaste befriade från naturliga koppör, en så farlig och sofskänd sjukdom, täckas til den ändan inom den 15 dennes anmäla sig hos Stads - Fältskären härstädes, Herr Carl Didrich Engelhardt. Herr Presterskapet häröfkring anhålles tillika, at wid gifwet tillfälle betaga almogen alla, med nyttigt ändamål stridande, fördomar.

* * * *

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 13 Martii 1762.

Fortfättning af Brevet N:o 9 och 10.

Almänheten glömmet ej sin erkännsamhet emot en Ludwigs ämbetsman, (b) hwilkas rådslag måtte wara berömmvärda och oegennyttiga, då de tillika behaga Regenten och undersåtarna. Monarken tänker som de Romare och Athenienier, at de förmåner, som förurmas äkerbrutaren och Landtmannen, äro wäl använde, ehuru stora de ock äro. Dessa folket gifwo sjelfwa kreaturen, som arbetade med jordbrukaren til litet ändamål, den rättighet at icke dödas: hwarföre ock de, som blefwo öfwerlygade at hafwa ihjälslaget en ore, hos de förre blefwo landförwiste, och hos de sednare straffades til döden. Konungen har i början af sin regering

(b) Voltaire talar med det almännas mund, i L'Epitre à Mad. Denis sur l'agriculture:

BERTIN qui dans son Roi voit toujours la patrie,
Prete un bras secourable à la noble industrie -
TRUDAINE scait assez, que le cultivateur
Des ressorts de l'état est le premier moteur,
Et qu'on ne doit pas moins, pour le soutien du trône,
A la faux de Cérés, qu'au sabre de Bellone.

gering igenom flera påbud förbudet alle slag
tare, så wäl som sine undersätare i gemen, at
wid wite ej sälja, köpa eller döda kalfswar, som
åro öfwer 10 weckor, och för under 10 år, som
ännu kunna kalfwa. Sedan på det sättet krea-
turens öde blifwet mildrat, har Konungen jän-
wäl fäst sin upmärksamhet på andra ämnen, och
lätet utfärda flera befallningar, alla syftande
därhån, at skynda åker-bruket til en önskelig högd
och framgång. Efter sådana mått och steg, som
Frankrike taget til at uphjelpa Landt = hushåll-
ningen, en så fruktsam rot til et Rikes wäl; är
ingen under, at andra Länder göra denna konsten
til en hufwud = wetenskap, hwarföre Academierna
blifwet enkom inrättade i Spanien, Angelant
och Italien.

Som affigten med detta wårt arbete, säga
Auctorerne, är den at utrota hos åker-brukaren
des gamla förutfattade inbilningar, och i de-
ras ställe gifwa wissa grunder, styrkte igenom
förfarenhet, at bruka jorden; så förbinda de
sig, at följa den naturliga ordning, och skrifa
wa så tydeligen, at de af alla kunna begripas.
Daगत jordmånens olika lynne och beskaffenhet
i Rikets åtfylliga Landskap, skola Auctorerne
hufwud-lärdomar kunna tjena til regel för Landt-
mannen, hwilken de til den åndan hafwa at ut-
derwisa om kännemärken af jordens olika ma-
tur, hwarefter des skötsel bör inrättas. Au-
ctorerne hålla före, at den påsyftade nyttan af
deras arbete winnes til fullo, om Pastorerna på
Landet eller andre, som åro nitiske för jord-bru-
ket.

ket, wille taga sig den mödan, at öfwerlåta på
Landskaps-målen, hwad som kan lämpas til hwar
Landsort, och där af sammanfatta en liten hand-
bok, til öfning och rättelse för nye åker-män;
hwilket sker hos Angelsmannen. Fördelen är
solklar: ty de enfaldigaste Bönder lära härige-
nom, at tänka redigt i sit handtwerk, en hop tunga
handlag i sjelfwa practiquen förswinna, och ar-
betet blifwer omsider ljust och lättat. Sedan
Auctorerne således berättat sit ögnamärke, in-
dela de sit werk i 6 afhandlingar: 1, om åker-
bruket i gemen / och alt hwad som dit kan
höra i almånhet. 2, om hus-byggnad på Land-
et; såsom lador / spannemåls-bodar / så-hus /
stall / m. m. 3, om bostaps-skötsel och skötsel
djur. 4, om görliga förbättringar. 5, om
Landt-rättigheter. 6, om nödiga insigter
til at förena behagelighet och nytta på Land-
bygden. Ännu åro icke mer än tu stycken af för-
sta capitlet och första afhandlingen utgifna,
framsför hwilka Auctorerne satt en kort inledning,
hwaruti de klaga öfwer skadeliga följder och
otjentliga sätt at bruka jorden, hwilka de wilja
hafwa aldeles utur wågen rögd. För at win-
na det systemålet, låtwa de, at i första afhand-
lingen om konsten at bruka jorden, och göra hån-
ne bördig, til at 1) tydeligen wisa jord-bruka-
ren, hwaruti åker-skötselens hufwudgrunder be-
stå. 2) Lära honom kända jordmånens natur,
beskaffenhet och egenskaper. 3) Olika sätt at
uttorka jorden ifrån onödiga wätkor, och at röd-
ja hånne ifrån ogräs, m. m. 4) Wisa sätt
at

at förbättra, och 5) Att bereda jorden. 6) Handla om sådes- & fröets art, och om utsädet. 7) Att bereda såden til utsäding. 8) Om sättnings-tiden. 9) Om jordens skapnad, eller den form, man bör gifwa åkren, som antingen redan är sådd, eller skal säs. 10) Om åren och stånden. 11) Om halmens tillredning. 12) Om des förvar.

Det andra stycket af L' agronomie et l' industrie är allenast en början til första capitlet af den delen, som afhandlar handelen. Des historia är widlyftigt utbredd i företalet, och innehåller artiga omständigheter. Om uprinnelsen til handelen heter det så: "I det mått, som jordens inbyggare wänte til, wänte och handelen. Foll-numren kunde ej tiltaga, utan at gifwa anledning til flytningar ifrån den ena orten til den andra. De som bytte om boplatser, glömde ej det, som wänte i den jord, hwarifrån de sig begifwet; de sågo sit dageliga behof, och sin dageliga brist, af hwad en lång wana gjort för dem oundärligt, och sökte at skaffa sig det genom byte af något, som wänte på deras nya hemwist, hwilket de kunde umbära. Sådant war efter all sannolikhet upkomsten til den första handel och köpenskap, resor, carawaner m. m." Detta war dock intet annat än en Landt-handel, som förordsakade en inwärtens rörelse. Phönicierna synas hafwa waret de förste upfinnare til sjö-fart, och äfwen de förste, som drifwet handel öfwer sjö och haf. De hade redan besökt Angeland, innan de andre folket drifade sig lemna sina

från

stränder utur ögnasigtet. Cyrus, sedan den blifwet medelpuncten för all werldens handel, och et framhåll för konstet och wällust, upblåst af högmot och drucken af öfwerflöd, wågade sätta sig up emot sine Herrar, Konungarne i Babylon. Nabucodonosor företog sig, at tvinga desse myndige Köpmän under öket, och want ånteligen sin önskan, efter at hafwa 13 år belägrat Staden; men fant då ej annat, än toma hus och blotta murar; ty Tyrierna hade tid nog, at frälssa sina rikedomar på en ö därwid, hwarest de bygde en Stad, mycket mäktigare än den förra. Men denna blef ömsider et lika rof för en segers herre. (Fortättning härnäst.)

Swad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Göteborgske Wexel-coursen.

Onsdagen, den 10 Martii.

Inga Wexlar såldes i denna weckan, dock påstodo wederbörande säljare på

London	- -	77 $\frac{1}{4}$	- -	Dal. R:mt.
Amsterdam	- -	71	wanlig usö	M: R:mt.
Hamburg	- -	75	- -	M: R:mt.

£ 3

Små

Små Kyrko-tidningar.

Adjuncten i Swenljunga, Herr Magister Peter Eneroth, är blifwen Cominister därstädes.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 4 til den 11 dennes födde 2 Gosse- och 3 Flicko-barn: Wigde Brandtwaktsskarlen, Christian Häger och Enkan, Margareta Bergfeldt: De de Herr Erik Wikström af lungfot, Mätaren Börje Gunnarsons Hustru, Elisabet Grönberg, i barns-börd, Mätaren Pehr Anderssons Hustru, Brita Jeansson, af älderdom, och 1 Gosse-barn af slag.

I Tyska Församlingen födt 1 barn.

Svar til Författaren af Småsakerna
N:o 10.

Tag, gode wån, din lut tillbaka;

Tag tror, hon bäst lär tjena dig.

Ifrån Parnassens högder stig,

Ut ömsom sill och tankar wraka.

Din Poesi har flod och ebb:

Hon lär ej alltid kunna swalla:

Pass på at folk i talet falla.

Hwar fogel sjunge med sit nåbb.

Rasmus.

Dpartiskt omdöme.

Tag råder eder bägge två,

Som råkat i en lapris tråta,

Ut gammal wånskap ej förgåta,

Blott för at bland Poeter stå.

Den

Den åran kan ej båta eder:

Jag rår er bägge såsom wån,

Ut ingen af er önskar den;

Men wål en mera billig heder.

Kundgörelser.

Den 20 April kommer på Stadens Auctions-Kammare at försäljas, Herr Peter Ekmans uti Masthugget belägna hus och trä-gård. Ut i man-husen råfnar man 9 wålförfedda öfverrum, och 7 underrum, nämligen kök och 2 kamrar, Bryggk-hus, som ock brukas til bakare-stuga, jämte två-
ne bodar och tilräckelig wind; utom en brande-
fri källare wid wågen med trenne kamrar, och
en wind inrättad med bingar för spannemål, alle-
samman wål förfedde. Ut-husen bestå af en stor
wagn-bod, stall, få-hus och en tilräckelig wed-
bod. Neder på gården äro tvåne stugor, hwar
af den ena är inrättad til en Böckare-werkstad.
Tomten ligger wid wågen, och räcker från Herr
Ritfes hamn på östra sidan, 130 alnar uti bred-
den; trä-gården, som stöter til ålswen, 138; och
hamnen wid pålarne 135 alnar: längden sträc-
ker sig uti råt linia på westra sidan, owist hu-
ru många alnar. Platsen tål en inrättning af
3 tilräckeliga sille-salterier, tillika med pack-hus.
Skulle någon finna sig hågad, at inom den ut-
satte tiden, med ågaren accordera, torde det ock
låta sig göra.

Annu finnes til köps i Herr Christian Arfwid-
sons hamn ungefärl. 200 tun. hwita och 40 tun

nor

nor grå årtor, den förra sorten til 12 och den senare til 14 Dal. S:mt tunnan, hvilka i anseende til brist på råg, kunde nyttjas til et och annat bruk, som på andra orter i Riket är vanligt: enär betalningen sker, följer Assignation på Herr Arfwidsons Contoir i Staden.

Den 23 dennes kommer genom offentlig auction at försållas, Grönlandiska Bolagets Hucfare, Gåddan kallad, af ek bygd i Holland år 1752, om 50 swåra låster, tillika med des tilhöriga inventarium. Hucfaren ligger för ögonen här på strömmen.

Et Dal om nyttan och sättet af en brand-försäkrings inrättning i Göttheborg, hållet uti witerhets-klubben, den 22 October 1760, af Rådsmannen, Herr Daniel Pettersson, är nyligen från Langiska Tryckeriet utkommet, och kostat 6 öre S:mt. Innehållet blef kort efter förenämde tid i Magasinet uptaget.

En ung Enkefru önskar sig en anständig condition, nögd at förestå et hushåll, antingen på Landet eller i Staden. Om vilkoren kan med hånne sjelf accorderas: hon bor hos Guldarbetaren Zimmermann.

Et par meublerade och tapiserade, öfverrum för ungarlar, belagne wid westra hamnen, kunna genast emot hyra tilträdas. Med rummen följer et litet affäste, samt om allsamman närmare underrättelse, där dessa nyheter samlas.

På Stockholms-källaren finnas friska Bergstron til köps.

* * * *

Göttheborgska Magasinet.

Lördagen, den 20 Martii 1762.

Utterligare Fortsättning af Brevvet N:o
9, 10 och 11.

Alexander ödelade Tyrus, och upreste på deslemningar det ryktbara Alexandria. Carthago, som under bulret i Tyro börjat blifwa stor, och war liksom en Drottning öfwer hafwet, bödd omsider dessa öfwerwinneliga folken spetsen, som föreskrifwet hela werlden lagar. Alexandria, hwars handel ägde stora förmåner af sit fördelagtiga läge, öfwertråffade Tyrus och Carthago, men undertryktes omsider, äfwen som den na sednare, af de Romerska wapnen. Hon höls allenast som skattskyldig, och Augustus bibehöll likawäl des handel. // Barbarerne inföllo, plundrade och förödde Staden, och den är efter sin // olycka nu mera ej annat än en flugge, i förlitelse emot des förra härlighet, innan Saracenerne ödelade hånne. Efter de Romares fall underhöllo Lombarderne en widlyftig handel, och